48e jaar. — Nr 69.

Zaterdag 14 Juni 1902.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden bij den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centmen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 14 JUNI 1902.

VAN ALLES WAT.

Voor de tweede maal sedert zijne geboorte, heeft de kleine prins Leopold aan de bevolking van Brussel gelegenheid gegeven, met klank hare gehechtheid aan de dynastie te betuigen.

De eerste maal, 3 November van verleden jaar, bij 't gelui der klokken en 't gedonder der kanons, die de geboorte van eenen prins aankondigden, liep de menigte vol vreugde bijeen voor het paleis der gelukkige ouders; zij ontmoette daar den grootoom, koning Leopold II, en men heeft niet vergeten met welken geestdrift zij den vorst toejuichte; men heeft deze betooging van aanhankelijkheid niet vergeten, welke voortduurde tot 's avonds, in dezelfde wenschen drie geslachten omsluitend.

Zeven maanden zijn sedert dien dag voorbijgegaan, zonder er de herinnering van weg te vagen, en vandaag, op dezelfde Burgerlijke Maatschappijplaats, loopt het volk opnieuw bijeen en opent weldra zijne rangen, om den schitterenden stoet door te laten.

Aller oogen zoeken het kind onzer prinsen, alle handen juichen toe, uit alle borsten stijgt een lange, eindelooze toejuiching voor hem, voor prins en prinses Albert.

Dat ging zoo op den heelen weg tot aan de kerk van Sint-Jacob-op-Caudenberg, waar de plechtigheid des doopsels zoude verricht worden.

Mijn inzicht is niet deze plechtigheid te beschrijven; ik bepaal mij er hier bij u de groote deelneming van de Brusselsche bevolking in deze godsdienstige plechtigheid te doen opmerken.

Het program was op zulke manier geregeld dat het voor onze prinsen en hunne bloedverwanten een familiefeest was. Welnu, het volk heeft door zijne warme, geestdriftige deelneming dit tot eene prachtige betooging van verkleefdheid aan het stamhuis gemaakt.

De kreten van «Leve de koning! Leve de prinsen!» weerklonken overal, en zonder dat men voorhand iets had afgesproken, hadden al de bewoners der straten rond het park hunne huizen bevlagd.

∴

Zondag heeft de Bond der Belgische vrijdenkers, te Brussel, zijn jaarlijksch kongres gehouden. Een zestigtal afgevaardigden waren aanwezig, waaronder MM. H. Denis, Furnemont, Demblon, des Essarts (al socialistische hoofdmannen) en Mej. Gatti de Gamond, gewezen bestuurster eener modelschool voor het opvoeden van jufvrouwen in vrijdenkerij, thans aan het hoofd der socialistische vrouwen van Brussel.

Na verschillende andere besluiten genomen te hebben, heeft de vergadering eindelijk beslist, zonder de minderheid der leden, die van een ander gevoelen is, uit te sluiten, *dat de vrijdenkerij onafscheidbaar is van het socialism.*

Een socialist dus, die in een blad schrijft of in 't openbaar zegt dat het socialism niet tegen den godsdienst is, *liegt*, want: *het socialism is onafscheidbaar van de vrijdenkerij !*

Een liberale vrijdenker, die poogt te doen gelooven dat hij en de zijnen het socialism bestrijden, *liegt ook* want: *de vrijdenkerij is onafscheidbaar van het socialism !*

Maar, welke is nu de reden waarop men zich heeft gesteund, om die dubbele onafscheidbaarheid te bevestigen? Die reden blijkt uit de volgende woorden, volgens het verslag van *le Peuple* uitgesproken door zekeren Smet:

Het is onmogelijk anti-klerikale propaganda te maken zonder den eigendom der kloosters, den eigendom der klerikale heeren, de rijkdommen der kerk, welke aan de armen ontnomen zijn, aan te randen.

Doch als men raakt aan den klerikalen eigendom, dan moet men ook raken aan den eigendom der burgers-vrijmetselaars. Gij kunt geene anti-godsdienstige propaganda maken, zonder de politieke en maatschappelijke vraagstukken aan te raken.

Dat zal waarschijnlijk niet in den smaak vallen van de miljonnairs-papenvreters, doch wij kunnen er niets aandoen: 't is alzoo besloten op het vrijdenkerskongres van Zondag 8 Juni 1902, te Brussel!

CONGRES VAN HET Allerheiligste Sacrament.

Het 14e Congres ter eere van het Allerheiligste Sakrament zal van den 4en tot den 7en September te Namen vergaderen.

Wij zijn gelukkig te kunnen aankondigen dat het 15e Congres binnen twee jaar, in 1904, te Hasselt zal gehouden worden ter gelegenheid van den 100en verjaardag der overbrenging van het H. Sakrament van Herckenrode naar de hoofdkerk van Hasselt.

Er zal binnen kort een comiteit samengesteld worden dat zich met de toebereidsels van het Congres zal bezig houden.

DUIVENSPORT.

Een prijskamp uit Rome (Italië).

De DUIVENMAATSCHAPPIJ « Vriendenbond » gevestigd te Gent, Grand Hotel, richt dit jaar eene buitengewone prijsvlucht in waarvan de loslating zal plaats hebben te Rome (Italië) omtrent 11 JULI. De maatschappij welke deze verre vlucht uitschrijft, heeft zich reeds in betrekking gesteld met den Belgischen Consul te Rome en heeft alle gewenschte voldoening verkregen om deze loslating in de beste voorwaarden te doen geschieden.

De duiven zullen van uit Gent tot Rome vergezeld en verzorgd worden door Mr Arth. Vleurinck, vergezeller der Maatschappij.

2000 frank eereprijzen zullen toegekend worden.

Alles doet eenen bijzonderen bijval voorzien, want inschrijvingen komen uit alle hoeken des lands toe.

De programmas zijn verschenen; wie bij vergetenheid er geene ontvangen heeft, vrage ze aan Mr Edm. Vandercruyssen, Grand Hotel te Gent.

Oorlog aan de eksters !

ONDERWIJZERS AAN 'T WERK!

Wie aan vogelen eitjes of jongskens niet spaart,
Aan millioenen van rupsen het leven bewaart!

De roofzieke ekster behoort tot de orde der muschachtige zangvogels, alhoewel zij in vele opzichten meer en meer weg heeft van de roofvogels, waarvan zij als de overgang van hare orde schijnt te zijn.

Zij randt onbeschroomd raven aan, welke zij door haren ontembaren moed en strijdlust dikwijls op de vlucht drijft.

Vooral als zij jongen gebroeid heeft, stijgt hare roofzucht en bloeddorstigheid ten toppunt; dan ontziet zij niets, om hare vraatzuchtige en onvulbare jongen gespijsd te krijgen.

De schadelijke boschinsekten, waarmede zij zich anders nog al zou te vreden stellen, kunnen in dit vernieltijdstip niet meer volstaan; al wat zij maar vinden of rooven kan moet meê; de nestjes der insectenetende vogels rukt zij uit en brengt den inhoud, eieren of jongen, naar haar gebroed; in aanvallen van hevigen honger, spaart zij zelf 't ondere gevogelte niet.

Honderde proeven zijn hiervan voorhanden.

't Is dan ook om hare roofzucht en de schade hierdoor aan land en boschbouw toegebracht, dat haar hoofd op prijs is gesteld geworden en iedereen zich aan 't werk moet stellen, om hare vermenigvuldiging, die algemeen en verbazend is, tot een minimum te beperken.

't Zijn op eene eerste plaats de onderwijzers, die eene machtige hand tot dit werk kunnen bijsteken, door hunne leerlingen toe te laten de eksters uit te halen of te doen uit halen door oudere broeders, knechten, enz.

Zij zullen in bijzondere lessen hen goed doen verstaan, dat het nut, door de eksters aan de bosschen bewezen, niet kan opwegen tegen de schade die zij door hare nestenrooverij en moordenarijen onder 't insektenetend gevogelte aanrichten.

Zij zullen hun doen zien, dat eene enkele mees jaarlijks 300 duizend rupseneieren, rupsen en vlinders verslindt en dat eene ekster met een meezennest te rooven en te vernielen, dus voor het eerste jaar zooveel malen 300 duizend insekten van den dood bevrijdt, als er jongen uit dit nestje zouden voortgekomen zijn, plus de 2 maal 300 duizend ongedierten die de oudjes zouden vernield hebben; hetgeen de 3 millioenen zou naderen.

Voor de volgende jaren zouden een groot gedeelte dezer meezen en de oudjes op hunne beurt ook weer jongen voortbrengen, zoodat men na zes of zeven jaren de rupsen, rupseneieren en vlinders, die vrij bleven leven, met geen milliarden meer zou kunnen tellen.

Dat is nu het uitwerksel van de nestrooving door de ekster, nog maar langs eenen kant beschouwd; langs de andere zijde, in betrekking met de vermenigvuldiging van het ongedierte bezien, zal men de kinderen doen opmerken, dat uit ieder ei eene rups en uit iedere rups een vlinder komt; nu iedere vlinder legt weer een groot getal rupseneieren, zoodat men haast de getallen rupseneieren en vlinders niet meer zou kunnen becijferen, aldus gespaard.

Vermenigvuldig dit alles nog eens, met honderd ja duizend en meer; want, hoeveel eksters zijn er niet die jaarlijks broeden en nieuwe vernielers voortteelen!

Voegen de onderwijzers nog daarbij de berekening der schade, welke die milliarden insekten kunnen verrichten, dan zijn wij overtuigd, dat de kinderen niet alleen de eksters zullen trachten den oorlog aan te doen, maar dat zij tevens zullen in hun zelven bedenken, dat zij soms nog ergere rooverijen uitstaken dan menige ekster, en bijgevolg zich van de dwaze vogelnestrooverij door innige overtuiging bekeeren.

Om hen in hun voornemen te sterken en eenen heiligen afschrik van zulk vandalen werk te doen behouden, kunnen de onderwijzers nog er bij verhalen, dat in zeker dorp, waar de meester zijn best deed, om 't vogelnestrooven uit te roeien, jaarlijks door de jongens toch nog rond de 400 vogels gedood werden; dit getal vermenigvuldigd met het getal vernielde vogels en gemeenten, waar de onderwijzers nooit van dieren of vogelbescherming gewagen, zal hen met verbazing slaan.

Zeggen hun daarbij de onderwijzers nog, dat uit het getal vogeleieren, die jaarlijks uitgehaald worden door de jeugd in ons land de 100 millioen vogeltjes of insektenverslinders zouden voortgekomen zijn, dan zullen zij met schrik beseffen, hoeveel milliarden insekten, rupsen, laven enz. vrij vernielingspel kregen en wat schade zij den land-en boschbouw berokkenden.

Heeren onderwijzers aan 't werk, de « Oorlog aan de eksters! » geeft het beste middel aan de hand, te 1ste om uwe leerlingen de gelegenheid te verschaffen zich verdienstelijk te maken volgens hunne krachten; ten 2de om het vogelnestrooven voor goed uit te roeien; want, als zij de eksters den dood schuldig achten voor dit rooverfeit, dan zullen zij zich zeker niet meer aan durven bezondigen; ten 3de om hun hart te harnassen tegen de moordgoesting uit liefhebberij zal men hen aanzetten om de eieren uit te halen eer ze bebroeid zijn; zoodoende kunnen vele eksters geene jongen meer voortbrengen en blijven zij zich te vreden stellen met het leven van schadelijke boschinsekten waardoor zij het leven waard blijven.

Geene nuttelooze en zelf schadelijke moorderijen, immers de eksters krijgen eerst volledig hunne razende roofzucht terug als zij jongen hebben; buiten dit tijdstip doen zij meer goed dan kwaad; de oorzaak der bloeddorstigheid wegnemen kan men zonder uitmoordingstooneelen te verwekken en dus diene men van twee kwaden, het doelmatigst en minst barbaarste te doen aanwenden.

Met de kinderen tot rechtstreeksche eksterverdelging op te wekken, zouden wij hen aan het gevaar bloodstellen, hunne eigene dierlijke moorddriften te prikkelen en alzoo van wreede dierendrillers te worden.

Leeren wij hen steeds overal en in alles immer dierenbeschermers te blijven, echte vijanden van alle nuttelooze wreedheid.

Geven de gemeenten, de provincie's, het ministerie daarenboven nog premies voor 't grootste getal ekster-ieren, dan is ons doel langs alle kanten volkomen bereikt.

X. Dierenbeschermer.

Tongeren-Maeseyck, 1902.

De kleine burgerij.

De vluchtige en bijgevolg noodzakelijker wijze oppervlakkige studie, welke wij hier aan de belangen der kleine burgerij gewijd hebben, zou gansch onvolledig zijn, indien wij er niet eenige regelen bijvoegden over het vakonderwijs.

De kleine werkgevers, nijverheidsbazen en ambachtslieden klagen hedendaags algemeen over de onwetendheid en de onhandigheid hunner werklieden en gasten. Geen wonder! Er bestaan om zoo te zeggen geene « leerjaren » meer en bijgevolg geene genoegzame opleiding en vakstudie. Zoodra de jongelingen eenige oppervlakkige kennis van eenen stiel of ambacht in der haast aangeleerd hebben, zoeken zij den leerwinkel te ontloopen en gaan zich elders aanbieden om spoedig « aan 't verdienen » te zijn. Zelden blijven zij langen tijd bij denzelfden meester: hier leeren zij een deel van hun vak, verder leeren zij een ander deel en aldus blijven zij hun gansch leven gelijk de Franschman een « gâcheur » noemt, een knoeier.

Het natuurlijk gevolg van dezen toestand is zoo noodlottig en schadelijk voor den werkman als voor den werkgever. De eerste moet zich met een gering loon tevreden stellen en dit, niet alleen in zijne jongelingsjaren, maar ook nog als hij, tot rijperen ouderdom gekomen, in de noodwendigheden van een gezin te voorzien heeft. De tweede betaalt, wel is waar geringer loon, maar de voortbrengselen van zijn werkhuis die hij het publiek kan aanbieden zijn van slechte hoedanigheid, en daarom moet hij aan lage prijzen verkoopen en ziet hij aan de voortbrengselen der groote magazijnen die goed afgewerkt zijn den voorkeur geven.

De belangen van den werkman en evenveel die van den werkgever eischen dus dat de gasten eene goede vakopleiding genieten en degelijk onderwezen worden in alles wat het door hen gekozen ambacht betreft. Hiervoor bestaat slechts een enkel afdoend middel: de vakschool!

∴

Hier weeral doet zich voor onze kleine werkgevers de noodzakelijk op der vakvereenigingen. Immers er bestaan geene vakscholen door het staatsbestuur en slechts eenige door de gemeentebesturen ingericht. Dit komt hieruit voort dat de openbare besturen niet bevoegd zijn scholen in te richten die aan al de plaatselijke vereischen der werkgeving beantwoorden. Een algemeen programma voor al de vakscholen des lands zou niet genoegzaam rekening kunnen houden van al de bijzonderheden die de voortbrenging van iedere plaats of streek beheerschen, van den graad van onderwijs en geestontwikkeling dergenen die de lessen moeten volgen enz.... De plaatselijke werkgevers alleen bezitten de bevoegdheid om hierover te oordeelen, daar zij alleen weten welke soort van vakkennis deze moeten bezitten. Het vrije vakonderwijs onder de onmiddellijke leiding en onder het onafgebroken toezicht der belanghebbende werkgevers, is aldus het eenig nuttig, het eenige mogelijke, en de vakvereenigingen alleen zijn bekwaam deze leiding en dit toezicht uit te oefenen.

∴

Het staatsbestuur heeft dit zoowel begrepen dat het niet anders dan door middel van geldelijke toelagen in de inrichting der vakscholen tusschenkomt. Voor de theoretische leergangen, verleent het eene ondersteuning gelijkstaande met 1/3; voor de prachtische leergangen, met de 2/3.

Wanneer zien wij toch eindelijk onze geringe neeringdoeners en werkgevers de noodzakelijkheid der vereeniging verstaan? Wanneer zien wij ze zich niet meer bij onmachtige klachten bepalen, maar voor goed de hand aan het werk slaan om door de vereeniging van belangen en krachten datgene tot stand te brengen wat hun heropbeuring en herleving moet aanbrengen?...

DE GIDS.

GEMEENTERAAD van Tongeren.

Zitting van maandag 9 Juni 1902.

DAGORDE:

1 — *Fontein van Pline.* — Voorstel tot verbuning. — Tot eene volgende zitting verzonden.

2 — *Leening* aan te gaan met het Gemeente krediet. De raad beslist eene leening te doen van 150,000 fr.

3 — *St-Jansmolen.* — Verhuring. — Vraag van M. Maréchal. — Tot eene volgende zitting verzonden.

4 — *Rechtlijning* gegeven aan den heer Ridder L. Schaetzen, Predikheerenstraat. — Aankoop van gemeentegrond. — Prijs. — Vaststelling. — De raad stelt den prijs aan 8 fr. de vierkante meter.

5 — *Politiehuis aan Bilserpoort.* — Afbraak. — Aanbesteding. — Goedgekeurd.

6 — *Koninklijk Atheneum.* — Rekening van 1901. — Goedgekeurd.

7 — *Middelbare school.* — Rekening van 1901. — Goedgekeurd.

8 — *Id.* Begrooting van 1903. — Goedgek.

9 — *Burgerlijke Godshuizen.* — Begrooting van 1901. — Overbrenging van kredieten. — Goedg.

10 — *Peloezen* langs de boulevards. — Verpachting. — Aanbesteding. — Goedgekeurd.

11 — *Kerkhof.* — Vergrooting. — Tot eene volgende zitting verzonden, daar de plaats der vergrooting nog niet aangewezen is.

12 — *Plan* van rechtlijning langs den wal tusschen de Hasseltsche- en de Bilsersteenweg, en buitenzijde der stad. — Naar de bevoegde kommissie verzonden.

13 — *Rupsenvernieling* van ambtswege. — Weigering tot betalen. — Lijst. — Tot eene volgende zitting verzonden.

14 — *Gemeentebegrooting* van 1901. — Overbrenging van kredieten. — Goedgekeurd.

15 — *Protestatie* te zenden aan de Nationale Maatschappij van buurtspoorwegen en aan de Naamlooze Maatschappij Luik-Seraing, wegens de verplaatsing en overbrenging naar Maestricht der bureelen van de exploitatie der buurtspoorwegen Fexhe naar Lacaeken. — De raad beslist eenen brief van protestatie te zenden aan den heer Bestuurder der Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen.

16 — *Inrichting* van publieke baden. — Het College wordt gelast een bestek op te maken, en betzelve aan den Raad te onderwerpen.

17 *Verdieping* van den put langs den Konixheimschen weg. — Het bestek wordt goedgek.

18 — *Stal* aan het slachthuis. — Lastkohier. — Goedkeuring.

19 — *Leuning* aan de brug van Bloir. — Goedkeuring. — Het bestek wordt goedgekeurd.

20 — *Dak* der gemeente jongensschool. — De raad gelast het College naar de kommissie te schrijven om haar verslag te ontvangen.

21 — *Waterleiding.* — Vraag om toelating te bekomen ten einde zekere goederen aan te werven. — De raad verleent de toelating om de Motmolen aan te koopen, alsook een perceel land achter het Casino om er de watervergaderbak te maken.

22 — *Afschaffing* der tralien (duivenvallen). — Vraag der duivenliefhebbers der stad. — Tot eene volgende zitting verzonden ten einde inlichtingen te kunnen nemen.

23 — *Burgerlijke Godshuizen.* — Verkoop van twee parceelen land. — Gunstig advies.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt TE TONGEREN, *DONDERDAG 23e JULI.*

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld: 579 paarden, 302 koeien en kalveren, 0 schapen, 154 vette varkens, 1575 baggen, 278 loopers.

Volksbond — St. Maternus.

Ter oorzake der kermis in de St-Antoniuswijk, is het concert, met verlichting der tuinen, aangekondigd voor morgen zondag 15 Juni, tot een lateren datum uitgesteld.

Lijfrentkas.

De stortingen der Lijfrentkas voor den 2e trimester, zullen gedaan worden in 't lokaal van den Volksbond, morgen zondag, 15 Juni, van 3 tot 6 uren.

O. L. V. College. — Met meer zekerheid nog dan verleden week, kunnen wij den grootsten den meestverdienden bijval voorspellen aan het feest dat op dinsdag 24 Juni, in de groote zaal van het college, ten voordeele van het Werk der Vereeniging der Oud Katholieke studenten zal gegeven worden.

Het is de jonge *Maxime Nemo* die er de aantrekkelijkheid van zal uitmaken.

Deze werd geboren den 4 Juli 1888, te Fratcueil, bij Tours. Reeds van den ouderdom van 9 jaren, toonde hij groote neigingen voor den schouwburg. Zijn geheugen is wonderbaar. Hij kan zonder de minste moeite vijf en twintig duizend verzen van verschillende dichters onthouden. Zijn talent van voordracht is buitengewoon. Ook wordt hij « Het klein wonder » genoemd. Hij is drager van de vleiendste getuigschriften.

Het programma, dat zeer wel is samengesteld, bevat:

Cyrano de Bergerac, d'Edmond Rostand. Scène des nez. — Tirade des « Non merci ». — Ballade du duel. — La mort de Cyrano.

L'Aiglon, d'Ed. Rostand. Acte I. scène II. — Acte II. Scène IX, X, XII. — Acte III. Scène II, VIII, X. — Acte V. Scène V.

Avec le concours de M. Baugey-Dally, dans les rôles de l'Empereur, le professeur d'histoire, Flambeau et Metternich.

Pour la Couronne, de François Coppée. Acte III. Scènes IV, V. (avec le concours de M. Baugey-Dally, dans le rôle de Michel Branchour.)

Gelijk onze lezers het kunnen zien, is er niets verwaarloosd geweest om het feest zoo aantrekkelijk te maken. Ook kan men met zekerheid voorspellen dat den 24 Juni aanstaande, de groote feestzaal van het O. L. V. College te klein zal zijn.

Onze medeburgers zullen met genoegen deze gelegenheid waarnemen, om een overheerlijk feest bij te wonen en om terzelvertijd, te kunnen bijdragen tot den voorspoed van een zeer aanbevelenswaardig werk, het Werk der Vereeniging der Oud Katholieke Studenten.

De leden van den *Bond der Vrienden van het H. Hart* (Werk der Retraiten) hebben verleden zondag, op plechtige wijze, het feest van het H. Hart gevierd.

's Morgens, om 6 1/2, had in O. L. V. kerk eene Generale Communie plaats; de middenbeuk onzer prachtige hoofdkerk was geheel ingenomen door manspersonen en het was een aandoenlijk schouwspel, dat tot stichting diende van de andere geloovigen, zulk een aantal mannen, heeren en werklieden, tot de H. Tafel te zien naderen.

's Namiddags, ten 3 ure, waren allen wederom neergeknield voor het prachtig versierde beeld van het H. Hart, om het plechtig lof bij te wonen. In beide plechtigheden werd, op welsprekende wijze, het woord gevoerd door den E. P. De Groote, S. J. van het klooster te Lier.

Na het lof vergaderden allen in het Patronaat St-Jozef. M. Jos. Rubens, de verkleefde voorzitter van het Werk der Retraiten, las er het verslag van de werkzaamheden dezer vereeniging, waaruit bleek dat sedert zijne stichting het Werk steeds in bloei is toegenomen en reeds talrijke vruchten van zaligheid heeft voortgebracht, dank vooral aan de middadigheid der katholieken onzer stad.

Daarna voerde de tooneelafdeeling van den Werkmanskring een schoon tooneelstukje in 3 akten op, dat zeer wel gekozen was voor deze gelegenheid: « In 't jaar een der socialisten », dat ons in vollen socialistischen Staat bracht en de ongerijmdheid en de onmogelijkheid der collectivistische leerstelsels op meesterlijke wijze afschilderde. Onze jeugdige werklieden, die zich allen opperbest van hunne taak gekweten, en als echte tooneelspelers hunne rol vervolkt hebben, bekwamen een overgrooten bijval en werden meermalen geestdriftig toegejuicht.

De kleine harmonie « De Eburonen Wacht » onder het bestuur van M. Ruyters, luisterde het feest op en voerde bij de tusschenpoozen eenige van hare aantrekkelijke stukken uit, die zooals

ACHTTIEN KISTEN GOUD

ZEEROMAN.

20ste VERVOLG.

— Wilt ge deze sloep meenemen, kapitein?

— Wel ja; waarom niet? Ze ziet er goed uit. We zullen ze aan boord hijschen.

— Ik heb overvloed van mondkost en ook wat wijn en drank bij mij, riep Matthews.

— Best! Wij nemen alles mee. Kom aan boord, als ik u verzoeken mag.

Stuurman Matthews, bleek en met een gezicht als een lijkbidder, greep de kettingen en klom op zijne beurt nu mee over de verschansing van de brik.

Ondertusschen hadden de vijf matrozen, zoodra zij miss Mansel in het oog kregen, de koppen bij elkaar gestoken, eene groep vormende in de wonderlijkste houdingen.

— Verdikt, als ze het niet is, Joe! zegde Tom.

— Wie?

— Wel zij! ge weet wel!

— Neen, neen! Deze is langer, en die andere had meer kleur. Maar gelijken doet ze op haar, dat geef ik u toe.

— Het is de jufvrouw die overboord ging, zoo waar als ik in mijn schoenen sta! riep een derde varensman van de *Queen*.

Juist sprong stuurman Matthews op het dek, en Tom riep hem toe:

— Daar is miss Mansel, stuurman!

De stuurman trad langzaam naar den kommandant, toen hij, dezen uitroep hoorende, als eene zoutpilaar bleef staan. Tegelijkertijd deed de jonge dame eene poging om den verbaasden man te naderen, uitroepende:

— Ja ja, ik ben het, stuurman Matthews, miss Mansel, niemand anders!

— Wel, is het mogelijk? stotterde Matthews, terwijl hij zoo diep mogelijk adem haalde en een paar stappen naar haar toe deed. Het is dus niet uwe schim? riep hij, haar zijne hand toesteekende en met iets in zijne stem, dat sterk op een snikken geleek. Maar, hernam hij, haar strak aanziende, dat is dan toch kort en goed een mirakel!... Gij hier?... Nu begin ik waarachtig te gelooven, zoo wendde hij zich tot den kommandant van de brik, dat het heele ding een kwade droom is, waaruit zoo aanstonds mijn collega Poole mij voor de hondenwacht zal komen wekken!

— Ik heb van harte met u te doen, mijnheer, zegde Boldock... Stuurman Hardy, laat het volk die boot leeg maken en ze aan boord hijschen. Voorop kan zij geborgen worden. Het is een flinke boot... En dus, mijnheer, zoo wendde hij zich tot Matthews, de *Queen* is in verkeerde handen gevallen?

— Het is gebeurd, kapitein, gaf Matthews ten antwoord, anders zoudt gij mij hier niet zien: Zij hebben ons dezen nacht overrompeld en ons allemaal in de sloepen gezet... Maar, en zijne oogen bleven weer met eene uitdrukking van stijve verbazing op miss Mansel rusten, hoe komt gij hier?

De jonge dame was in haren stoel gezonken en de kommandant stond naast haar.

— Zij riepen mij uit mijne hut, grepen mij bij de keel, stopten mij den mond dicht en wierpen mij in zee, sprak zij bevend.

— Wie deed dat? vroeg Matthews.

— Ik geloof, maar ik zou er niet kunnen op zweren, dat het Davenire en Caldwell waren.

— Wij vonden haar drijvende, zegde de kommandant. Het gelijkt op een wonder, en toch is het gebeurd alsof het iets alledaagsch was.

— O die schurken, die beesten, die vervloekte schavuiten! riep Matthews, met een verwoed gebaar over de zee.

— Hoe lang zijt gij al zwalkende geweest? vroeg Boldock.

— Sinds dezen morgend vijf uren.

— Waar zijn de anderen? vroeg miss Mansel.

— Ik weet het niet. Wij waren in vier sloepen. Poole stak naar lijwaarts af, en de anderen volgende, meenende, zoo onderstel ik, dat hij een zeil in het zicht had. De sloepen kunnen niet ver weg zijn.

Zoodra Boldock dit hoorde, ging hij zijnen handkijker halen en liet daarna eenen man in de mars klimmen, om in alle richtingen den horizont te kunnen bespieden. De matroos kon evenwel geen stipje in het oog krijgen.

— Eene boot is klein en de zee is groot, zegde Boldock. Maar, wie weet? Misschien zitten ze allemaal nu al behouden en wel aan boord van een ander schip. Dat zou de hoofdzaak wezen. De rest komt wel terecht.

— Heeft kapitein Benson de dames onder zijne hoede genomen? vroeg miss Mansel.

— Hij is dood, zegde Matthews, met eene uitdrukking van diepe treurigheid.

— Vermoord? riep het meisje.

— Neen; dat geloof ik niet. Ik geloof niet dat de satans dat op hunne rekening hebben, antwoordde de stuurman. Toen ik van boord ging, vroeg ik waar de kapitein was, en toen gaf die Trollope, die met den schoft Davenire bij de ladder stond, mij kalm ten antwoord dat hij dood was. Doodgeschoten, zeker? zegde ik, hem in de oogen ziende. En toen riep hij, zoo nadrukkelijk, dat zijn gezicht er heelemaal purperrood van werd: Ik verklaar bij mijne ziel, voor God die mij hoort, dat de oude man voor mijne voeten op den vloer van zijne hut viel, toen ik hem kwam meedeelen dat wij zijn schip genomen hadden! En ik geloof hem, liet Matthews er op volgen. Benson was er juist de man naar, om zoo nog eens heen te gaan.

— Hij was erg volbloedig, en opvliegend van natuur, zegde Boldock. Een flink zeeman. Ik heb hem wel gekend.

— Wat zullen ze nu met de *Queen* uitvoeren, stuurman? vroeg miss Mansel.

— Ik kan het u niet zeggen, antwoordde Matthews. Zoodra wij van boord waren, hebben wij zeil bijgezet en den boeg gewend naar het Zuid-Oosten. De *Queen* is een snelle zeiler. Zij kunnen al dadelijk een goed eindje weg zijn gekomen... Maar wat, in 's hemelsnaam, miss Mansel, hadden zij voor met u overboord te werpen?

De jonge dame vertelde hem de gansche geschiedenis. Hij luisterde met een diep bedrukt gezicht, telkens zuchtende.

— Het was de schuld van den kapitein! riep hij eindelijk. Hij had reden om die tien kerels te verdenken, na het plunderen der wapenkist en het spektakel op den kluiverboom. Waarom heeft hij ze niet tijdig vastgezet? Al het volk en al de andere passagiers had hij op zijne zijde, maar hij durfde niet, hij durfde het niet aanpakken!... En nu, hier staan wij nu, beroofd en haveloos! Ook ik, riep hij stampvoetend, ook ik heb zooveel verloren, wat waarde voor mij had en wat mij nooit kan worden vergoed!

— Ik ook! zuchtte miss Mansel.

Hij sloeg eenen wanhopigen blik op haar kostuum. Het hart van den armen kerel was zoo vol, dat de tranen hem haast in de oogen sprongen.

M. Matthews, sprak de diepe meewaardige stem van Boldock, gij zijt moe, ga naar beneden en drink een glas wijn en neemt wat rust. En bij ging voor, na eerst aan stuurman Hardy te hebben opgedragen een oog te houden op jufvr. Mansel.

Matthews liet zich op eene kist vallen en bedekte zijn aangezicht met zijne handen.

— Ik houd het er voor, zei de kommandant, na hem eenige oogenblikken te hebben aangezien, dat een glas Jamaica u meer zou opknappen, dan wijn.

— Ik zou u er heel dankbaar voor zijn, kapitein, zegde de stuurman.

Boldock ging in zijne hut, haalde eene flesch voor den dag en maakte een paar stevige glazen grog klaar. Doch voor de stuurman den mond er aan zette, betuigde hij met gebroken stem den kommandant van de brik *Wellesley* zijnen dank voor het aan boord nemen van hem en zijne manschappen en voor het gastvrije onthaal. Boldock, die van geene dankzegging wilde hooren, dronk op des stuurmans gezondheid en op den verderen goeden afloop van het ongehoorde avontuur.

— Wat de overige sloepen betreft, zegde hij na eene poos, daar zouden we lang naar kunnen zoeken. Uw tweede stuurman schijnt dus noordwaarts koers te hebben gezet. Het eenige wat wij kunnen doen, is, de brik onder zoo weinig mogelijk zeil te houden en goed uit te zien.

— Ja, ze de Matthews: Ik vrees dat er weinig kans bestaat op eene ontmoeting hier in volle zee. En een hardlooper lijkt uw schip mij niet, als ik het zoo zeggen mag, kommandant?

— Och Heer, neen! riep Boldock: Zeven knoopen, dat is het hoogste wat ik met deze oude trog ooit kan maken en dan moet er nog een halve orkaan achter zitten!... Maar vertel mij eens, hernam hij, nadat hij zijn glas geledigd had, hoe kwam het toch dat gij als opperstuurman, bij ontstentenis van den kapitein, niet belast wordt met de zorg voor de passagiersen?

— Wel, het ging alles hals over kop, antwoordde Matthews. Wij werden in de sloepen gejaagd zoodra zij geproviandeerd waren. Nauwelijks werd mij tijd gelaten om aan Trollope die vraag te doen betreffende den kapitein. Ik was de laatste, die van boord ging, en ik vond niets dan vijf matrozen in mijne boot. Wij hadden bij elkaar moeten blijven; maar toen ik afstak zag ik Poole aan lij, en de anderen achter hem aan, al wel eene mijl ver weg. En dan, ik was half suf, en als ze mij overboord hadden gesmeten, dan zou ik hun dankbaar zijn geweest... Nu weet gij er alles van, kapitein, en ik heb u verder niets te vertellen.

— Wat zij voor plannen hebben met het schip? hernam de kommandant, meer tot zichzelf dan tot den stuurman sprekende. Een eiland hebben zij op het oog, de jonge dame hoorde het hen noemen. Ongelukkig is de naam haar glad door het hoofd gegaan... Zuid-Oostwaarts, wat kan daar liggen?

Hij spreidde eene zeekaart over de tafel uit en begon er nog eens ijverig op te studeeren, telkens weer mompelde hij bij zichzelf:

— Wat kan het wezen? Twintig namen heb ik haar voorgezegd, maar zij beweert dat het nog iets anders was... Dit niet, dat niet... wat voor den drommel kan het dan toch zijn?

— Als gij het mij vraagt, zegde Matthews, dan houd ik het er voor dat zij de *Queen* zullen brengen naar het eene of andere onbewoonde rotseilandje in eene weinig bezochte zee, dat zij daar den buit aan wal zullen brengen en het schip zullen laten zinken. Ondertusschen zal de brigantijn, waarvan miss Mansel hen gewag hoorde maken, daar gereed liggen of te verwachten zijn. In het eerste geval zullen ze het goud onmiddelijk aan boord overbrengen. Zij zullen elkaar natuurlijk niet veel vertrouwen, en alle kans is er dat ze elkaar in de haren vliegen en dat het nog tot bloedvergieten uitloopt. Want het is eene kolossale som, die ze zullen te verdeelen hebben! Tweehonderd-en-tachtig-duizend pond aan staven en stof! Geen kleinigheid, waarachtig! Ik moet er niet aan denken, dat wij ons zoo iets hebben laten afoandig maken! En Benson! Benson, dat hij zoo blind was!

Hij sloeg zich met de vuist tegen het voorhoofd en luchtte met nog andere heftige gebaren zijn machteloos spijt.

— Ik ga eens op het dek, om te zien wat mijn volk uitvoert, zegde Boldock. Intusschen moet ik u raden te gaan liggen en wat te slapen. Dat zal u wat kalmer doen worden en tijd brengt raad.

XIX.

Ondertusschen koerste de *Queen* Zuid-Oostwaarts, opperbest getuigd en in volmaakte orde. Het was duidelijk, dat elk der tien roovers zich reeds eene taak had laten aanwijzen. M. Shannon stond in zijn hemdsmouwen, aan het stuurwiel — en hij stuurde scherp en goed. Kapitein Trollope, de plaats innemende van wijlen kapitein Benson, wandelde aan stuurboord op en neer, M. Peter Johnson had de rol van scheepskok aanvaard en was druk bezig in de kombuis. Davenire en Masters slenterden achterop, terwijl Caldwell en Cavendish bij den boeg een oog in het zeil hielden.

Eensklaps dook uit het luik van het voorbonder de beweeglijke figuur op van Harry den Deen, gevolgd door den matroos William. Harry zag eerst een rond, alsof hij weifelde tot wien zich met zijne grieven te wenden, en schreeuwde eindelijk Caldwell en zijnen makker toe, met hevige gebaren:

— Ik wilde wel eens weten, mijnheeren, waarom ik en William hier aan boord gehouden zijn! Dat wilde ik wel eens weten!

— Omdat wij u noodig hebben, antwoordde Caldwell, met zijn leelijkst gezicht.

— Zoo! Dat is heel aardig! schreeuwde Harry de Deen. Maar ik ben een fatsoenlijk zeeman — en dat is William ook. En denken de heeren nu dat wij lust hebben om mee voor zeeroof opgeknoopt te worden, als wij straks een oorlogschip tegen komen, enkel omdat gijlie ons noodig hebt?

— Wat is er te doen? riep Trollope naar den trap Eomende.

— Dit kereltje hier begint praat te maken, riep Caldwell terug.

— Kom achter! schreeuwde Trollope. Ik kan zoo ver weg niets verstaan.

(*Wordt voortgezet.*)